

Undersökning om social sammanhållning

Teknisk rapport - En beskrivning av genomförande och metoder

2026-06-15

Moa Tyni

Sektionen för enkätuppdrag

Innehåll

1	Kortfattad beskrivning av undersökningen	2
2	Genomförande och metoder	3
2.1	Population och urval	3
2.2	Enkätfrågor	3
2.3	Datainsamling	4
2.3.1	Kontaktstrategi.....	4
2.3.2	Övertäckning	6
2.3.3	Svarsandelar.....	6
2.3.4	Kontroller.....	6
2.4	Bortfall.....	7
2.5	Viktberäkning och estimation.....	8
2.5.1	Viktberäkning	8
2.5.2	Estimation	8
2.6	Statistikens tillförlitlighet.....	9
2.6.1	Tillförlitlighet totalt.....	9
2.6.2	Osäkerhetskällor	9
2.7	Beskrivning av tabeller och diagram.....	11
2.7.1	Statistiska mått	11
2.7.2	Osäkerhetstal och säkerställda skillnader	11
2.7.3	Redovisningsgrupper	12
2.7.4	Jämförbarhet över tid	12
3	Bilagor.....	13

1 Kortfattad beskrivning av undersökningen

Regeringen har gett SCB i uppdrag att genomföra en uppföljning av de integrationspolitiska delmålen om demokratisk samt social och kulturell integration. Undersökningen om social sammanhållning är en del i den uppföljningen. Resultatet i form av analysrapport och tabellbilaga levererades till Regeringskansliet vecka 25 2026 enligt överenskommelse.

Den här rapporten beskriver hur SCB har genomfört undersökningen om social sammanhållning (USS) och vilka metoder som har använts.

Sektionen för enkätuppdrag och sektionen för planering och stöd vid SCB genomförde undersökningen, i form av en enkät- och intervjuundersökning, under perioden februari-april 2026.

Undersökningsledare på SCB var Moa Tyni tillsammans med Maria Ekström och Michael Franzén var metodstatistiker.

Urvalet bestod av 12 121 personer varav 129 personer utgjorde övertäckning. Det innebär att urvalet, där övertäckningen är borträknad, var 11 992 personer. Det var totalt 6 835 personer som besvarade enkäten eller telefonintervjun, vilket gav en svarsandel på 57 procent. Den designvägda svarsandelen, vilken tar hänsyn till att olika personer haft olika stor sannolikhet att komma med i urvalet, var 61 procent. Denna svarsandel kan ses som en skattning av den svarsandel som en totalundersökning skulle ha resulterat i.

En kodnyckel mellan löpnummer och identiteter sparas på SCB till och med 2036-05-30 för att möjliggöra uppföljningar med registeruppgifter och/eller en uppföljande undersökning till samma individer.

Om du har frågor är du välkommen att höra av dig till de ansvariga på SCB: Johan Eklund, telefon 010 - 479 45 38, e-post johan.eklund@scb.se eller Moa Tyni, telefon 010 - 479 42 02 eller e-post moa.tyni@scb.se.

2 Genomförande och metoder

2.1 Population och urval

Populationen, det vill säga de objekt som man vill kunna dra slutsatser om, utgjordes av befolkningen i Sverige som är 18 år eller äldre. För att kunna dra ett urval från populationen skapades en urvalsram som avgränsade och identifierade objekten i populationen. Urvalsramen i undersökningen skapades med hjälp av data från Registret över totalbefolkningen (RTB), 2025-10-31. Antalet personer i urvalsramen var 8 494 929.

Urvalsramen stratifierades efter kön och bakgrund. Urvalet bestod till hälften av inrikes födda (inklusive ett förstärkt urval av inrikes födda med två utrikes födda föräldrar) och till hälften av utrikes födda. Totalt bildades 8 strata. Från urvalsramen drogs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval om 12 121 personer (se tabell 1 nedan).

Ett stratifierat obundet slumpmässigt urval innebär att alla objekt inom ett stratum har samma sannolikhet att komma med i urvalet.

Tabell 1 Urvalsram och urval fördelat på stratum

Stratum	Beskrivning	Antal i urvalsramen	Antal i urvalet
11 1	Utrikes födda män	1 008 666	3 013
11 2	Utrikes födda kvinnor	1 019 927	3 047
12 1	Inrikes född med två utrikes födda föräldrar män	177 520	530
12 2	Inrikes född med två utrikes födda föräldrar kvinnor	169 216	505
21 1	Inrikes född med en inrikes och en utrikes född förälder män	287 625	236
21 2	Inrikes född med en inrikes och en utrikes född förälder kvinnor	279 955	230
22 1	Inrikes född med två inrikes födda föräldrar män	2 772 342	2 277
22 2	Inrikes född med två inrikes födda föräldrar kvinnor	2 779 678	2 283
Totalt		8 494 929	12 121

2.2 Enkätfrågor

SCB utformade frågorna i enkäten. När en statistisk undersökning genomförs är det grundläggande att uppnå bra kvalitet på de data som samlas in. För att minska risken för mätfel har enkätfrågorna därför genomgått en mätteknisk granskning. Det innebär att enkäten granskats på ett systematiskt sätt av

mätteknisk expertis, med fokus på frågor, svarsalternativ, eventuella instruktioner samt disposition och layout. Under arbetets gång har SCB även haft dialog med forskare inom ämnesområdet kring innehåll och utformning av frågeformulär.

Enkäten bestod av 26 numrerade frågor varav några hade delfrågor så totalt ingick 43 frågor. Fråga 24 är en bakgrundsfråga och redovisas därför inte i tabellbilagan (se avsnitt 2.7).

Angående referensperiod för frågorna, se bilaga T1. Med referensperiod menas vilken tidpunkt svaren avser, till exempel idag, förra veckan, senaste tre månaderna.

2.3 Datainsamling

2.3.1 Kontaktstrategi

Undersökningen genomfördes i huvudsak som en webbenkät, i kombination med telefonintervjuer och med ett utskick av pappersenkät. Totalt gjordes fyra utskick, varav utskick ett, tre och fyra skedde digitalt till de urvalspersoner som hade digital brevlåda (Kivra, Min Myndighetspost eller Billo) och postalt (med B-post) till urvalspersoner som saknade digital brevlåda eller som valt bort att få digital post från SCB. Det andra utskicket skickades postalt till samtliga urvalspersoner då det innehöll en pappersenkät. Utskicken sammanställs i tabell 2 nedan.

Samtliga utskick bestod av ett informationsbrev om undersökningen (missiv) med hänvisning till inloggningssidan för webbenkät. I informationsbrevet kunde urvalspersonerna läsa om undersökningens bakgrund och syfte, samt att det var frivilligt att medverka. Vidare fanns information om dataskyddslagstiftningen samt offentlighets- och sekretesslagen.

Inloggning till webbenkäten kunde göras med e-legitimation, till exempel BankID, alternativt med det användarnamn och lösenord som fanns i breven.

Tabell 2 Utskick

Utskick		Datum
1	Missiv med hänvisning till webbenkäten, digitalt/postalt	2026-01-27*
2	Påminnelse med pappersenkät, postalt	2026-02-11
3	Påminnelse med hänvisning till webbenkäten, digitalt/postalt	2026-03-04*
4	Påminnelse med hänvisning till webbenkäten, digitalt/postalt	2026-03-25*

* De postala utskicken skedde i regel 2 dagar efter de digitala utskicken.

Datainsamlingen avslutades 2026-04-16.

Totalt var det 9 274 av urvalspersonerna, 77 procent, som hade en digital brevlåda.

Insamling och skanning av de enkäter som besvarats på papper utfördes av SCB.

Telefonintervjuer

Telefonintervjuerna startade den 23 februari 2026. Totalt genomfördes 12 119 kontaktförsök. Intervjuerna har genomförts av SCB:s egen intervjuarkår samt av samarbetspartnern Miljonbemanning. Totalt var det 36 intervjuare som arbetade med undersökningen.

För att ta fram telefonnummer till urvalspersoner och samhörighetspersoner innan insamlingen började användes ett telematchföretag samt Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Totalt skickades 17 174 personer till telematchföretaget varav 12 121 av dessa var urvalspersoner. Träffprocenten till urvalspersoner blev 80,4 procent. När även samhörighetspersoner räknats in blev träffprocenten 83,3 procent.

Antalet som inte hade något fungerande nummer (varken till urvalspersonen eller samhörighetspersonen) var 2 039 personer, dessa grundspårades inför undersökningens start. Vid grundspårningen gjordes koll mot bland annat Centrala studiestödsnämnden (CSN), Eniro.se, Hitta.se, Pensionsmyndigheten och Migrationsverket.

Lightspårning, det vill säga när intervjuaren söker efter nya telefonnummer på Eniro.se och Hitta.se, har gjorts kontinuerligt vid behov.

8,4 procent av urvalspersonerna gick inte att nå alls via telefon på grund av saknat eller obrukbart telefonnummer.

Intervjutid

Genomsnittlig intervjutid var cirka 16 minuter.

Språk

Webbenkäten kunde besvaras på svenska eller engelska. Telefonintervjuerna kunde genomföras på andra språk än svenska med hjälp av tolk eller tvåspråkig intervjuare. Totalt besvarade 387 personer webbenkäten på engelska och 167 intervjuer genomfördes på andra språk än svenska. De vanligaste språken var engelska och arabiska.

Belöningar

Personer som besvarade enkäten fick en belöning i form av neutrala värdecheckar om 100 kronor. Med neutrala värdecheckar avses värdecheckar som kan användas för köp från ett flertal olika företag och av ett flertal produkter. Belöningen skickades via digital brevlåda till personer som hade en sådan, och i annat fall med post (B-post).

2.3.2 Övertäckning

För att ta fram aktuella adressuppgifter gjordes en kontroll av personerna i urvalet mot de senaste folkbokföringsuppgifterna innan första utskick. Vid kontrollen och under insamlingsfasen framkom det att 129 personer inte längre tillhörde populationen utan utgjorde känd övertäckning, det vill säga den övertäckning som identifierats. Orsakerna till övertäckning var att personerna emigrerat eller avlidit sedan urvalet drogs/sedan registret som användes för urvalsdragningen uppdaterades.

2.3.3 Svarsandelar

Totalt svarade 6 835 personer på enkäten, vilket var 57 procent av urvalet efter att den kända övertäckningen, det vill säga den övertäckning som identifierats, tagits bort (se tabell 3). Den designvägda svarsandelen, vilken tar hänsyn till att olika personer haft olika stor sannolikhet att komma med i urvalet var 60,7 procent.

Tabell 3 Beskrivning av inflödet. Antal och andel svar

	Antal	Andel
Efter första utskicket	2089	17,4
Efter andra utskicket	2189	18,2
Efter tredje utskicket	1745	14,6
Efter fjärde utskicket	812	6,8
Totalt antal svar	6 835	57,0
Bortfall	5 157	43,0
Urval exkl. övertäckning	11 992	100,0

Telefonintervjuerna påbörjades efter det andra utskicket. Svarsandelen var 25 procent när telefonintervjuerna startade. Det var 4 381 personer som valde att besvara webbenkäten, vilket var 64 procent av samtliga svarande. 21 procent besvarade pappersenkäten och 15 procent besvarade enkäten via telefonintervju.

Tabell 4 Andel svar per insamlingsätt.

Andel av samtliga svarande.

	Andel
Webbenkät	64
Pappersenkät	21
Telefonintervju	15

2.3.4 Kontroller

Kontroller har genomförts bland annat för att säkerställa att endast valida värden förekommer i materialet.

I ett tidigt skede av insamlingen granskades webbenkäten så att det inte hade uppstått några tekniska fel. Detta gjordes genom kontroll av giltiga värden med

hjälp av frekvenstabeller. De inkomna pappersenkäterna granskades i flera olika skeden av bearbetningen. Handskrivna tecken kontrollerades efter skanningen och tecken som tolkats felaktigt korrigerades.

Under datainsamlingen granskades otillåtna värden löpande, till exempel om det fanns frågor där uppgiftslämnare markerat flera svar trots att frågan skulle besvaras med ett alternativ.

Datamaterialet granskades före leverans med hjälp av frekvenstabeller för att upptäcka och korrigera eventuella kvarstående fel.

Kontroll av att rätt person har besvarat intervjun har skett genom att ställa en kontrollfråga om personens födelsedatum. SCB kan ändå inte garantera att den utvalda personen själv besvarat intervjun. Någon kontroll av att rätt person har besvarat webb- eller pappersenkäten har inte gjorts.

2.4 Bortfall

Bortfallet består dels av objektsbortfall, som innebär att enkäten/intervjun inte är besvarad alls, och dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor i enkäten/intervjun inte är besvarade. Om de urvalspersoner som utgör bortfall skiljer sig från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna, kan det systematiska felet (bias) i form av bortfallsskevhet öka för skattningarna som grundar sig på enbart de svarande. För att reducera bortfallsskevheten har vikter beräknats med hjälp av kalibreringsestimation (se avsnitt 2.5/bilaga T2).

Objektsbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren inte är villig att delta i undersökningen, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller att uppgiftslämnaren är förhindrad att medverka. Objektsbortfallet i denna undersökning redovisas i tabell 5 nedan.

Tabell 5 Beskrivning av objektsbortfall

	Antal
Ej avhörda	3987
Avböjd medverkan	996
Förhindrad medverkan	13
Ej anträffad	158
Inkommen oanvändbar/lovat sända in	3
Totalt	5157

Med "Ej avhörda" menas att ingen uppgift om varför enkäten/intervjun inte är besvarad har lämnats. Med "Avböjd medverkan" menas att SCB meddelats att uppgiftslämnaren inte vill medverka i undersökningen. "Förhindrad medverkan" innehåller personer som inte kan delta på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning. "Ej anträffad" innehåller personer som saknar adress i Registret över totalbefolkningen (RTB), har hemlig adress, är tillfälligt bortresta samt postreturer. "Inkommen oanvändbar/lovat sända in" innebär att det inkomna

materialet inte är användbart samt uppgiftslämnare som lovat sända in eller säger sig ha sänt in blanketten.

Partiellt bortfall kan bero på att en fråga är svår att förstå, är känslig eller att uppgiftslämnaren missar att besvara frågan. Det partiella bortfallet är under 1 procent för de flesta av frågorna. Det högsta partiella bortfallet, 1,6 procent, finns i fråga 22e: "Hur viktigt är det för dig att alla ska kunna gifta sig med vem de vill?".

2.5 Viktberäkning och estimation

För varje svarande person (kallas objekt i fortsättningen) har en vikt beräknats. Syftet med detta är att kunna redovisa resultat för hela populationen och inte bara för de svarande. Vikten kallas därför även för uppräkningsstal.

Vikterna/uppräkningsstalen multipliceras med objektens variabelvärden för att skapa statistikvärden gällande för populationen. Om vikterna inte används vid beräkning av skattningar kan resultaten bli missvisande. Vikterna kompenserar för objektsbortfallet, men inte för det partiella bortfallet.

Vikterna har beräknats utifrån urvalsdesignen samt antaganden om objektsbortfall och ramtäckning. Beräkningen gjordes i SAS med hjälp av ett av SCB utvecklat makro (ETOS).

2.5.1 Viktberäkning

I en urvalsundersökning är skattningarna behäftade med urvalsosäkerhet beroende på att endast en delmängd av populationen studeras. Bortfall gör att antalet svar minskar ytterligare vilket ökar osäkerheten. Om de objekt som utgör bortfall dessutom avviker från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna kan även så kallad bortfallskevheter uppstå.

Både urvalsosäkerhet och bortfallsskevheter kan reduceras genom att använda ett effektivt uppräkningsförfarande, så kallad kalibrering. För detaljer se bilaga T2.

2.5.2 Estimation

Utifrån undersökningens design fås en designvikt. Den kan användas för att ta fram skattningar när bortfall inte förekommer. De vikter som tas fram med kalibreringsestimation justerar designvikterna utifrån registervariablerna och ges av

$$w_k = d_k \cdot v_k$$

där w_k är vikt/uppräkningsstal för objekt k , d_k är designvikt för objekt k och v_k ger justeringen för objekt k utifrån registervariabler.

Vikterna bygger på antagandet att ramen återspeglar populationen väl och därmed att över- och undertäckningen är försumbar.

För en teknisk beskrivning av kalibreringen se bilaga T2. För en mer utförlig beskrivning av kalibreringsestimatoren se Lundström och Särndal (2001): *Estimation in the Presence of Nonresponse and Frame Imperfections, Statistics Sweden*.

Skattningar av totaler ges av

$$\hat{Y} = \sum_r w_k y_k$$

där w_k är vikt/uppräkningsstal för objekt k och y_k är variabelvärde för objekt k . Notera att summering sker över de svarande r .

Skattningar av medelvärden ges av

$$\hat{\bar{Y}} = \frac{\sum_r w_k y_k}{\sum_r w_k}$$

där w_k är vikt/uppräkningsstal för objekt k och y_k är variabelvärde för objekt k . Summering sker över de svarande r .

2.6 Statistikens tillförlitlighet

2.6.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken är behäftad med osäkerhet. Vid bedömning av hur olika osäkerhetskällor påverkar statistiken från en undersökning skiljer man på slumpmässiga och systematiska avvikelser. Slumpmässiga avvikelser orsakar enligt statistisk teori beräkningsbar osäkerhet hos de skattade resultaten. Systematiska avvikelser påverkar resultaten i en viss riktning. Med total osäkerhet avses den sammanlagda osäkerheten = slumpmässiga + systematiska avvikelser. Det är svårt att ange hur tillförlitligheten påverkas av eventuella systematiska avvikelser (skevhet) då det ofta kräver resurskrävande utvärderingsinsatser. En sådan utvärdering har inte gjorts för detta uppdrag.

2.6.2 Osäkerhetskällor

Det är svårt att i en enskild undersökning skatta storleken på osäkerhetskällorna. Av erfarenhet bedöms dock osäkerhet orsakade av bortfall eller mätning påverka tillförlitligheten mest.

Urval

Denna kvalitetskomponent avser osäkerhet som uppkommer på grund av att endast ett urval av populationen undersöks. Urvalsosäkerheten är således den

avvikelse mellan ett skattat värde och det faktiska värdet som beror på att man inte undersöker alla objekt i populationen. Urvalsosäkerheten minskar med en ökad urvalsstorlek. Urvalsosäkerheten bör beaktas när man drar slutsatser från undersökningen.

Ramtäckning

Under- och övertäckning innebär att ram- och målpopulation inte helt stämmer överens. Undertäckning innebär att vissa objekt som ingår i målpopulationen saknas i ramen. Övertäckning innebär att objekt som inte ingår i målpopulationen ändå finns i ramen. Ett sätt att minska täckningsbrister är att använda bra och uppdaterade register för att ta fram ramar.

Registret över totalbefolkningen (RTB) uppdateras dagligen via aviseringar från Skatteverket om födselar, dödsfall, flyttningar inom landet, in- och utvandringar. Täckningsbrister beror dels på den undertäckning som uppstår då personer bosatta i Sverige saknas i ramen och dels på övertäckning som till exempel föreligger då personer i ramen inte längre ingår i landets befolkning. Den undertäckning som finns beror främst på att information om immigranter (invandrare och hemvändare) uppdateras med viss eftersläpning. Effekten på statistiken bedöms dock vara högst obetydlig. Övertäckningen beror framför allt på eftersläpning i rapporteringen av dödsfall och utvandring. Dessa personer skulle helst inte ingå i ramen och bristen ifråga upptäcks oftast inte heller eftersom de inte nås. Därigenom blir de felaktigt klassade som bortfall trots att kategorin övertäckning är den lämpliga. RTB:s uppdateringsrutiner medför att ramen vid urvalsdragningen bedöms ha obetydlig övertäckning. Bristerna leder sammantaget till en liten och oönskad skevhet i statistiken. Sammanfattningsvis är SCB:s bedömning att bristerna i ramen, både med avseende på under- och övertäckning, inte snedvrider statistiken i någon nämnvärd omfattning.

Mätning

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och kan uppkomma då uppgiftslämnaren inte minns de faktiska uppgifterna, missförstår frågan eller medvetet svarar felaktigt.

Bortfall

Skevhet i skattningar på grund av bortfall inträffar om objekten i bortfallet och de svarande skiljer sig åt avseende frågorna/variablerna i undersökningen.

Eventuella bortfallsfel kan reduceras genom att på ett effektivt sätt justera undersökningens vikter. En beskrivning av förfarandet finns i den bortfallsanalys som gjorts i samband med valet av hjälpinformation till kalibreringen (se bilaga T2). I bortfallsanalysen redovisas även svarsandelar för viktiga delgrupper.

Bearbetning

Vid bearbetning av data kan osäkerhet uppstå. Det kan finnas misstag till exempel under granskning av data, i programmering och vid överföring av

information. Detta kan förhindras och upptäckas i de kontroller som genomförts efter bearbetningen. I den här undersökningen bedöms osäkerheten på grund av bearbetning vara liten.

Modellantagande

Inga modellantaganden har gjorts annat än de som redovisats ovan.

2.7 Beskrivning av tabeller och diagram

Skattningarna i tabellerna har räknats upp till populationsnivå, vilket innebär att resultatet avser hela populationen och inte endast de svarande.

Andelsuppgifterna är således skattningar av andel personer i populationen med den aktuella egenskapen.

I andelstabellerna redovisas andelar och osäkerhetstal (felmarginaler) med en decimal.

Tabellerna har sekretessgranskats (prickats) så att inga uppgifter för enskilda objekt röjs. Det innebär att värden som baseras på få svarande ersätts med prickar "...". Gränsen är satt till minst 10 svar per cell. Mycket osäkra skattningar, där konfidensintervallet är större än andelsskattningen, har också prickats.

I fråga F8 fick de svarande ange fler än ett svarsalternativ. Därför summerar inte statistiken till 100 procent.

De tabeller som finns i tabellbilagan har tagits fram enligt de formler som presenterats i avsnitt "Viktberäkning och estimation" med hjälp av SAS och variansprogrammet ETOS.

2.7.1 Statistiska mått

Materialet redovisas som totaler eller procentuella andelar för hela målpopulationen eller fördelat på olika redovisningsgrupper.

2.7.2 Osäkerhetstal och säkerställda skillnader

Osäkerhetstal (felmarginal) beaktar den osäkerhet som beror på att endast ett urval av individerna har tillfrågats och att inte alla som ingår i urvalet har besvarat enkäten. Skattningarna plus/minus osäkerhetstalet bildar ett så kallat 95-procentigt konfidensintervall. Om ett svarsalternativ exempelvis har fått en svarsandel på 55,0 procent och osäkerhetstalet är $\pm 2,1$, innebär det att intervallet 52,9–57,1 med 95 procents säkerhet täcker det sanna värdet, det värde vi skulle ha fått om alla i populationen svarat. För att avgöra om skillnaderna mellan olika redovisningsgrupper är statistiskt säkerställda har följande förfarande använts: om intervallen (svarsandelen \pm felmarginalen) för två andelar inte överlappar varandra är skillnaden statistiskt säkerställd.

2.7.3 Redovisningsgrupper

Ofta redovisas statistik inte bara för hela populationen utan också för delgrupper (redovisningsgrupper). Redovisningsgrupper i den här undersökningen har avgränsats med hjälp av bakgrundsfrågor i enkäten och uppgifter från SCB:s register. Information om utbildning har i första hand hämtats från register. För de personer där registeruppgift saknas har uppgiften i stället hämtats från enkätsvaret i fråga 24. Övriga bakgrundsvariabler har hämtats från SCB:s register.

2.7.4 Jämförbarhet över tid

Detta är första gången SCB genomför undersökningen. Om den upprepas framöver kan vissa justeringar bli nödvändiga, vilket kan medföra att resultaten inte är fullt jämförbara mellan olika undersökningsomgångar. Det kan exempelvis röra sig om ändringar i frågeformuleringar eller justeringar i urvalsmetoden.

3 Bilagor

Bilaga T1. Enkät och informationsbrev

Bilaga T2. Kalibreringsrapport

Januari 2026

Hur upplever du gemenskapen i samhället?

Undrar du över något? Kontakta oss gärna!

SCB:s uppgiftslämnarservice
010-479 69 30
enkat@scb.se
SCB, 701 89 Örebro
www.scb.se/lamna-uppgifter

Läs mer om undersökningen på
www.scb.se/uss

ستجد نص هذه الرسالة باللغة العربية هنا
www.scb.se/uss

Answer in English

You can answer in English on the web – log in to
www.insamling.scb.se/eid

Visit www.scb.se/uss for
information about the survey.

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.

Hej! Vi på SCB vill bjuda in dig att vara med i en undersökning om social sammanhållning. Syftet med undersökningen är att få bättre kunskap om hur människor i Sverige ser på varandra, sitt eget liv och samhället. Dina svar ger viktig information till beslutsfattare och kan bidra till bättre insatser inom integration. Dina svar är lika viktiga oavsett om du är född i Sverige eller i ett annat land. Undersökningen är kort och tar 5–10 minuter att besvara.

Som tack för din medverkan kommer vi skicka ett presentkort värt 100 kronor.

Dina svar är viktiga

Det är frivilligt att delta i undersökningen, men vi hoppas att du vill vara med eftersom dina svar är mycket betydelsefulla. Du är en av 12 000 personer som blivit slumpmässigt utvald från befolkningsregistret. Dina svar kan inte ersättas med någon annans. Vi ber dig besvara frågorna så snart som möjligt.

Så här gör du

Gå in på www.insamling.scb.se/eid eller skanna QR-koden för att besvara frågorna. Logga in med BankID, annan e-legitimation eller med följande uppgifter:

	Användarnamn	<input type="text"/>
	Lösenord	<input type="password"/>

Det går bra att logga in flera gånger och spara emellan. Vill du hellre besvara frågorna på papper? Invänta då pappersblanketten som vi skickar hem till dig om några veckor. Det finns även möjlighet att besvara frågorna i en telefonintervju. Har vi inte fått dina svar inom några veckor kommer en intervjuare från SCB att ta kontakt med dig.

Med vänlig hälsning

Eva-Lo Ighe
Generaldirektör SCB

Vem använder svaren och hur?

För att inte fråga mer än nödvändigt kompletterar SCB dina svar med uppgifter om dig som redan finns hos SCB. Det är uppgifter om kön, ålder, din utbildning och sysselsättning, var du bor och är född, invandring, ditt hushåll samt inkomst och ersättningar.

SCB sammanställer svaren till statistik i form av tabeller och diagram. SCB:s statistik används framför allt av regeringen, myndigheter och andra organisationer.

SCB kan komma att använda uppgifterna för att ta fram annan statistik. Uppgifterna kan även komma att lämnas ut till forskare eller andra som tar fram statistik. Sådan forskning och statistikverksamhet omfattas också av sekretess (se nedan).

För att möjliggöra uppföljningar med register-uppgifter och/eller en ny undersökning skapar SCB löpnummer som kopplas till personnummer för de som deltar i undersökningen. Kopplingen (kodnyckeln) sparas avskilt från enkätsvar och registeruppgifter och förstörs när uppföljningen och/eller den nya undersökningen är genomförd.

Hur skyddas dina svar?

Det kommer inte gå att se vad just du har svarat när resultatet redovisas.

Uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden skyddas av sekretess hos SCB och alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt. Sekretessen gäller enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Hur behandlas personuppgifterna?

SCB är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB utför.

Dina personuppgifter kommer att behandlas i enlighet med EU:s dataskyddsförordning, lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken och övrig gällande lagstiftning.

SCB:s rättsliga grund för att behandla dina personuppgifter är att behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse (att framställa statistik). Mer information om hur SCB behandlar personuppgifter hittar du på www.scb.se/personuppgifter.

Du har rätt att få en kopia, ett registerutdrag, av de personuppgifter SCB behandlar om dig. Gå in på www.scb.se/registerutdrag. Du har även i vissa fall rätt att få dina uppgifter raderade.

Om du är missnöjd med hur dina personuppgifter behandlas har du rätt att lämna in klagomål till Integritetsskyddsmyndigheten.

Intervjuerna spelas in och i vissa fall lyssnar en kollega med under intervjun, men bara om du går med på det. Syftet är att vi ska bli bättre på att göra frågeformulär och på att intervjua.

Alla de inspelade intervjuerna raderas inom fyra veckor. Inspelningarna skyddas av offentlighets- och sekretesslagen samt EU:s dataskyddsförordning (se även avsnittet "Hur skyddas dina svar?").

Nämn gärna numret längst upp i mitten på brevets framsida om du kontaktar SCB så kan vi hjälpa dig snabbare.

Har du frågor om personuppgifter?

Kontakta SCB:s dataskyddsbud: 010-479 40 00, dataskyddsbud@scb.se, SCB, 701 89 Örebro

Vem står bakom undersökningen?

Regeringen har gett SCB i uppdrag att genomföra uppföljning av de integrationspolitiska delmålen om demokratisk samt social och kulturell integration. Resultaten från den här undersökningen är en del i den uppföljningen. En analysrapport med resultaten från undersökningen kommer publiceras under 2026 på www.scb.se.

Hur får jag min belöning?

Som tack för din medverkan får du ett presentkort värt 100 kronor via Gifted. Belöningen skickas antingen via din digitala brevlåda eller hem till dig inom några veckor. Presentkortet kan lösas in hos ett brett utbud av välkända butiker, restauranger och tjänster. Du väljer själv vad du vill använda det till!

Undersökning om social sammanhållning

Frågeblanketten läses maskinellt. Vi ber dig därför att:

- Använda bläckpenna
- Markera dina svar med kryss, så här:
- Om du svarat fel täck hela rutan med det felaktiga krysset, så här:

Gemenskap**1. Hur trivs du i området där du bor?**

- Mycket bra
 Ganska bra
 Inte så bra
 Inte alls bra
 Vet inte

2. Hur vanligt är det att prata med varandra när man möts i området där du bor?

- Mycket vanligt
 Ganska vanligt
 Ganska ovanligt
 Mycket ovanligt
 Vet inte

3. Hur hjälpsamma tycker du människor är i området där du bor?

- Mycket hjälpsamma
 Ganska hjälpsamma
 Inte så hjälpsamma
 Inte alls hjälpsamma
 Vet inte

4. Hur mycket litar du på människor i området där du bor?

- Helt och hållet
 Till stor del
 Till viss del
 Inte alls

5. Hur mycket litar du i allmänhet på människor du inte känner?

- Helt och hållet
 Till stor del
 Till viss del
 Inte alls

6. Hur mycket litar du på människor...**a) ...som är födda i ett annat land än du?**

- Helt och hållet
- Till stor del
- Till viss del
- Inte alls

b) ...som har en annan religion eller trosuppfattning än du?

- Helt och hållet
- Till stor del
- Till viss del
- Inte alls

c) ...som har en annan etnisk eller kulturell bakgrund än du?

- Helt och hållet
- Till stor del
- Till viss del
- Inte alls

7. Har du vänner i Sverige med bakgrund i ett annat land än du?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Delaktighet

8. Följer du nyheterna varje vecka?

Tänk på nyheter som sänds på TV eller i radio, nyhetstidningar och digitala nyhetstidningar. Räkna inte med nyheter via sociala medier. Flera svar kan markeras.

- Ja, nyheter på riksnivå (Sverige)
- Ja, lokalnyheter (region eller kommunnivå, i Sverige)
- Ja, nyheter från andra länder eller globala nyheter
- Nej, sällan eller inte alls

9. Hur intresserad är du av samhällsfrågor?

- Mycket intresserad
- Ganska intresserad
- Inte så intresserad
- Inte alls intresserad

10. Skulle du kunna tänka dig att arbeta ideellt?

Arbete utan ekonomisk ersättning, oftast för en organisation eller förening.

- Ja, absolut
- Ja, troligen
- Nej, troligen inte
- Nej, absolut inte
- Vet inte

11. Hur intresserad är du av politik?

- Mycket intresserad
- Ganska intresserad
- Inte så intresserad
- Inte alls intresserad

12. Skulle du rösta om det var val idag?

- Ja
- Nej
- Vet inte/vill inte svara

Förtroende

Nu kommer några frågor om förtroendet för olika samhällsinstitutioner. Svara utifrån din samlade bedömning.

13. Vilket förtroende har du för...**a) ...riksdagen?**

- Mycket stort
- Ganska stort
- Ganska litet
- Mycket litet
- Vet inte

b) ...polisen?

- Mycket stort
- Ganska stort
- Ganska litet
- Mycket litet
- Vet inte

c) ...skolan?

- Mycket stort
- Ganska stort
- Ganska litet
- Mycket litet
- Vet inte

d) ...svenska nyhetsmedier?

T.ex. television, radio, tidningar eller nyheter på internet.

- Mycket stort
- Ganska stort
- Ganska litet
- Mycket litet

- Vet inte

e) ...sjukvården?

- Mycket stort
- Ganska stort
- Ganska litet
- Mycket litet

- Vet inte

Demokrati

14. Vilka möjligheter tycker du att du själv har att föra fram åsikter till de som bestämmer i samhället?

- Mycket stora
- Ganska stora
- Ganska små
- Mycket små

- Vet inte

15. Hur viktigt tycker du det är att förstå hur den svenska demokratin fungerar?

- Mycket viktigt
- Ganska viktigt
- Inte så viktigt
- Inte alls viktigt

- Vet inte

16. Hur skulle du bedöma din kunskap om den svenska demokratin?

- Mycket bra
- Ganska bra
- Inte så bra
- Inte alls bra

17. Hur bra känner du till de rättigheter och skyldigheter som gäller för alla som bor i Sverige?

- Mycket bra
- Ganska bra
- Inte så bra
- Inte alls bra

Tillhörighet

18. Människor kan ha olika livsstil, kultur eller religion som uttrycker vem de är.
Hur enkelt eller svårt är det för dig att vara dig själv i Sverige?

- Mycket enkelt
 Ganska enkelt
 Ganska svårt
 Mycket svårt
 Vet inte

19. Om du tänker på dig själv. Hur väl stämmer följande påståenden med hur du känner?

a) Jag känner mig lika mycket värd som andra som bor i Sverige.

- Stämmer helt
 Stämmer till stor del
 Stämmer till viss del
 Stämmer inte alls
 Vet inte

b) Jag känner mig som en del av det svenska samhället.

- Stämmer helt
 Stämmer till stor del
 Stämmer till viss del
 Stämmer inte alls
 Vet inte

20. Om du tänker på framtiden i Sverige.

Hur hoppfull är du när det gäller...

a) ...Sverige som land att leva i?

- Mycket hoppfull
 Ganska hoppfull
 Inte så hoppfull
 Inte alls hoppfull
 Vet inte

b) ...din egen framtid?

- Mycket hoppfull
 Ganska hoppfull
 Inte så hoppfull
 Inte alls hoppfull
 Vet inte

Normer och värderingar

21. Om du tänker på hur det är i Sverige idag.

Tycker du...

a) ...att alla är fria att kritisera regeringen?

- Ja, absolut
- Ja, till stor del
- Till viss del
- Nej, inte alls

- Vet inte

b) ...att kvinnor och män har samma rättigheter?

- Ja, absolut
- Ja, till stor del
- Till viss del
- Nej, inte alls

- Vet inte

c) ...att alla människor behandlas likvärdigt, oavsett bakgrund?

- Ja, absolut
- Ja, till stor del
- Till viss del
- Nej, inte alls

- Vet inte

d) ...att Sverige är ett bra land att bo i för människor från andra länder?

- Ja, absolut
- Ja, till stor del
- Till viss del
- Nej, inte alls

- Vet inte

22. Hur viktigt är det för dig ...

a) ...med jämställdhet mellan kvinnor och män?

- Mycket viktigt
- Ganska viktigt
- Inte så viktigt
- Inte alls viktigt

b) ...att visa respekt för människor med olika religioner och kulturer i Sverige?

- Mycket viktigt
- Ganska viktigt
- Inte så viktigt
- Inte alls viktigt

c) ...att följa svenska lagar och regler?

- Mycket viktigt
- Ganska viktigt
- Inte så viktigt
- Inte alls viktigt

d) ...att fritt kunna uttrycka dina åsikter?

- Mycket viktigt
- Ganska viktigt
- Inte så viktigt
- Inte alls viktigt

e) ...att alla ska kunna gifta sig med vem de vill?

- Mycket viktigt
- Ganska viktigt
- Inte så viktigt
- Inte alls viktigt

Samhälle

23. Hur väl stämmer följande påståenden med din upplevelse av Sverige?**Staten arbetar aktivt för att...****a) ...förbättra invandrares möjligheter i samhället.**

- Stämmer helt
- Stämmer till stor del
- Stämmer till viss del
- Stämmer inte alls

- Vet inte

b) ...förbättra toleransen för människors olikheter.

T.ex. utifrån ålder, kön eller könstillhörighet, sexualitet, religion, etnicitet eller funktionsnedsättning.

- Stämmer helt
- Stämmer till stor del
- Stämmer till viss del
- Stämmer inte alls

- Vet inte

c) ...minska diskrimineringen i samhället.

- Stämmer helt
- Stämmer till stor del
- Stämmer till viss del
- Stämmer inte alls

- Vet inte

Slutligen har vi några frågor om dig

24. Vilken är din högsta avslutade utbildning?

Har du en utländsk utbildning, försök översätta denna till motsvarande svensk utbildningsnivå.

- Förgymnasial (folkskola, realskola, grundskola, enhetsskola och liknande)
- Gymnasial (gymnasieskola, fackskola, yrkesskola)
- Eftergymnasial (universitet, högskola, annan eftergymnasial utbildning)
- Har ingen skolutbildning
- Vet inte

25. Hur tycker du att din hälsa är i allmänhet?

- Mycket bra
- Bra
- Någorlunda
- Dålig
- Mycket dålig
- Vet inte

26. Har du någon funktionsnedsättning?

Det kan till exempel vara en fysisk, psykisk, kognitiv, intellektuell eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Svara utifrån din egen uppfattning.

- Ja
- Nej
- Vet inte

Tack för din medverkan!

Kalibreringsrapport

Inledning

I en urvalsundersökning är skattningarna alltid behäftade med *urvalsosäkerhet* beroende på att endast en delmängd av populationen studeras.

Dessutom kan bortfall leda till ytterligare osäkerhet i form av *bortfallsskevhet*. *Bortfallsskevhet* uppkommer om vi inte lyckas få svar från alla och om personerna i bortfallet avviker från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna.

För att underlätta användningen av statistiken är det värdefullt om storleken på osäkerheten kan uppskattas. Av nämnda avvikelser är det endast storleken på *urvalsosäkerheten* som kan skattas med hjälp av urvalsinformation. Kunskap om *bortfallsskevheten* kan i regel bara fås på ett indirekt och approximativt sätt genom att utnyttja registervariabler.

Både *urvalsosäkerhet* och *bortfallsskevhet* kan reduceras genom att använda ett effektivt uppräkningsförfarande. I undersökningen används tekniken med kalibrering av vikter, vilket är en effektiv och flexibel metod för att reducera osäkerheter orsakade av urval och bortfall. I korthet går tekniken ut på att vid uppräkningsen utnyttja en vektor bestående av variabler som är kända för både de svarande och populationen. Dessa variabler ska helst samvariera med svarsbenägenheten och undersökningsvariabler (målvariabler) samt avgränsa viktiga redovisningsgrupper.

Bortfallsanalys

Syftet med bortfallsanalysen är att utreda vilka variabler som bör användas vid bortfallsjusteringen. Tre kriterier bör beaktas (Särndal & Lundström 2005):

- 1) Variabeln samvarierar väl med svarsbenägenheten. Det är det viktigaste kriteriet eftersom det leder till en minskning av *bortfallsskevheten* för alla skattningar.
- 2) Variabeln samvarierar väl med målvariabler. Om så är fallet minskar *bortfallsskevheten* för de skattningar som byggs upp av dessa målvariabler. Även *urvalsosäkerheten* minskar för dessa skattningar.
- 3) Variabeln avgränsar viktiga redovisningsgrupper. Det leder framförallt till minskad *urvalsosäkerhet* i skattningar för dessa redovisningsgrupper.

Hjälpvariabler

I *Metodrapport reviderad hjälpvektor i ULF* presenteras de variabler som ingår i analysen och som kommer att användas som sk hjälpvariabler i hjälpvektorn vid bortfallsjusteringen. Variablerna är hämtade från Registret över totalbefolkningen (RTB), Utbildningsregistret (UREG),

Inkomst- och taxeringsregistret (IoT), Valdeltagande, Stativ och Geografidatabasen (GDB).

Tabell 1. Hjälpvariabler

Variabel	Kategorier	Källa
Kön x ålder	1=Man, 18-24 år	RTB 2025-10-31
	2=Man, 25-34 år	
	3=Man, 35-44 år	
	4=Man, 45-54 år	
	5=Man, 55-64 år	
	6=Man, 65-74 år	
	7=Man, 75-84 år	
	8=Man, 85- år	
	9=Kv, 18-24 år	
	10=Kv, 25-34 år	
	11=Kv, 35-44 år	
	12=Kv, 45-54 år	
	13=Kv, 55-64 år	
	14=Kv, 65-74 år	
	15=Kv, 75-84 år	
	16=Kv, 85- år	
Civilstånd	1=Ogift, okänt	RTB 2025-10-31
	2=Gift, registrerad partner	
	3=Skild	
	4=Änka/änkling	
Bakgrund	1=Utrikes född	RTB 2025-10-31
	2=Inrikes född med två utrikes födda föräldrar	
	3=Inrikes född med en inrikes och en utrikes född förälder	
	4=Inrikes född med två inrikes födda föräldrar	
Hushållstyp	1=Ensamstående, okänd	RTB Hushåll Kv3 2025 ¹ , 2024-12-31
	2=Sammanboende	
	3=Övriga hushåll	
Nuts2 x över/under medianinkomsten (cdisp504)	1=11, under <50 percentil	RTB 2025-10-31, IoT2024
	2=11, över>=50 percentil	
	3=12, under	
	4=12, över	
	5=21, under	
	6=21, över	
	7=22, under	
	8=22, över	
	9=23, under	

¹ Värde från Kv3 2025, om värde saknas hämtas om möjligt värdet från 2024-12-31.

Variabel	Kategorier	Källa
	10=23, över	
	11=31, under	
	12=31, över	
	13=32, under	
	14=32, över	
	15=33, under	
	16=33, över	
Inkomstdeciler (cdisp504)	1=<10 percentil	IoT2024
	2=10-19	
	3=20-29	
	4=30-39	
	5=40-49	
	6=50-59	
	7=60-69	
	8=70-79	
	9=80-89	
	10=90- percentil	
Registerbaserad ekonomisk standard (AROP) utifrån beräknad hushållsmedianinkomst	1= Hög	IoT2024
	2=Låg	
Sjuk- och aktivitetsersättning	1=Nej	IoT2024
	2=Ja	
Studiestöd	1=Nej	IoT2024
	2=Ja	
Pension	1=Nej	IoT2024
	2=Ja	
Födelseregion	1=Sverige, okänd	RTB 2025-10-31
	2=Norden utom Sverige	
	3=Europa utom Norden	
	4=Världen utom Europa	
Områdestyp	1=Typ 1,2	GDB 2025
	2=Typ 3	
	3=Typ 4,5 okänd	
Valdeltagande x Vistelsetid i Sverige	1=Inrikes född som röstade i valet 2022 (eller ej röstberättigad)	Valdeltagande 2022, GDB 2025
	2=Inrikes född som inte röstade i valet 2022	
	3=Utrikes född med vistelsetid i Sverige 0–9 år som röstade i valet 2022 (eller ej röstberättigad)	

Variabel	Kategorier	Källa
	4=Utrikes född med vistelsetid i Sverige 0–9 år som inte röstade i valet 2022	
	5=Utrikes född med vistelsetid i Sverige minst 10 år som röstade i valet 2022 (eller ej röstberättigad)	
	6=Utrikes född med vistelsetid i Sverige minst 10 år som inte röstade i valet 2022)	
Utbildning x Vistelsetid i Sverige	1=Inrikes född med förgymnasial utbildning	UREG 2025-01-01, GDB 2025
	2=Inrikes född med gymnasial eller okänd utbildning	
	3=Inrikes född med kort eftergymnasial utbildning	
	4=Inrikes född med lång eftergymnasial utbildning	
	5=Utrikes född med vistelsetid i Sverige 0–9 år och förgymnasial utbildning	
	6=Utrikes född med vistelsetid i Sverige 0–9 år och gymnasial utbildning	
	7=Utrikes född med vistelsetid i Sverige 0–9 år och kort eftergymnasial utbildning	
	8=Utrikes född med vistelsetid i Sverige 0–9 år och lång eftergymnasial utbildning eller okänd utbildning	
	9=Utrikes född med vistelsetid i Sverige minst 10 år och förgymnasial utbildning	
	10=Utrikes född med vistelsetid i Sverige minst 10 år och gymnasial eller okänd utbildning	
	11=Utrikes född med vistelsetid i Sverige minst 10 år och kort eftergymnasial utbildning	
	12=Utrikes född med vistelsetid i Sverige minst 10 år och lång eftergymnasial utbildning	

Svarsandelar

Sambandet mellan de svarande och bortfallet studeras genom att beräkna den vägda svarsandelen per kategori för de tänkta hjälpvariablerna (se tabell 2-15). Vid vägningen används designvikten $d_k = N_h/n_h$. Den designvägda svarsandelen för hela populationen är 60,7 procent.

Stora skillnader mellan svarsandelarna tyder på en skev svarsfördelning för hjälpvariabeln och ett starkt samband med svarsbenägenheten, vilket efterfrågas enligt kriterium 1.

Tabell 2. Skattad procentuell andel svarande fördelat på kön x ålder

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
Man, 18-24 år	45,4	265
Man, 25-34 år	46,0	471
Man, 35-44 år	57,8	629
Man, 45-54 år	60,0	537
Man, 55-64 år	63,6	550
Man, 65-74 år	71,7	440
Man, 75-84 år	70,4	299
Man, 85- år	63,4	76
Kv, 18-24 år	52,3	305
Kv, 25-34 år	50,7	522
Kv, 35-44 år	63,7	676
Kv, 45-54 år	62,6	570
Kv, 55-64 år	69,2	583
Kv, 65-74 år	75,7	460
Kv, 75-84 år	72,6	349
Kv, 85- år	52,9	103

Tabell 3. Skattad procentuell andel svarande fördelat på civilstånd

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
Ogift, okänt	53,5	2426
Gift, registrerad partner	67,7	3157
Skild	64,3	945
Änka/änkling	65,2	307

Tabell 4. Skattad procentuell andel svarande fördelat på bakgrund

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
Utrikes född	51,2	3050
Inrikes född med två utrikes födda föräldrar	52,1	537
Inrikes född med en inrikes och en utrikes född förälder	60,6	281
Inrikes född med två inrikes födda föräldrar	65,4	2967

Tabell 5. Skattad procentuell andel svarande fördelat på hushållstyp

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
Ensamstående, okänd	56,7	1919
Sammanboende	65,6	4121
Övriga hushåll	49,0	795

Tabell 6. Skattad procentuell andel svarande fördelat på Nuts2 x över/under medianinkomsten

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
11, under <50 percentil	52,4	789
11, över ≥ 50 percentil	70,2	1142
12, under	54,5	574
12, över	65,6	489
21, under	52,8	258
21, över	65,9	235
22, under	53,7	528
22, över	70,6	526
23, under	55,1	606
23, över	66,5	748
31, under	59,2	259
31, över	62,1	200
32, under	54,2	108
32, över	75,6	92
33, under	55,9	136
33, över	68,0	145

Tabell 7. Skattad procentuell andel svarande fördelat på inkomstdeciler

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
<10 percentil	44,3	674
10-19	53,2	679
20-29	57,8	652
30-39	57,5	606
40-49	59,1	647
50-59	60,5	679
60-69	64,1	676
70-79	68,4	727
80-89	72,4	747
90- percentil	74,0	748

Tabell 8. Skattad procentuell andel svarande fördelat på ekonomisk standard

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
Hög	63,4	5754
Låg	48,2	1081

Tabell 9. Skattad procentuell andel svarande fördelat på sjuk och aktivitetsersättning

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
Nej	61,7	6678
Ja	44,8	157

Tabell 10. Skattad procentuell andel svarande fördelat på studiestöd

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
Nej	61,7	6138
Ja	56,0	697

Tabell 11. Skattad procentuell andel svarande fördelat på pension

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
Nej	57,6	4980
Ja	70,2	1855

Tabell 12. Skattad procentuell andel svarande fördelat på födelseregion

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
Sverige, okänd	64,2	3785
Norden utom Sverige	64,9	375
Europa utom Norden	49,9	1000
Världen utom Europa	49,6	1675

Tabell 13. Skattad procentuell andel svarande fördelat på områdestyp

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
Typ 1,2	51,7	1160
Typ 3	56,5	1404
Typ 4,5 okänd	64,6	4271

Tabell 14. Skattad procentuell andel svarande fördelat på Valdeltagande x Vistelsetid i Sverige

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
1	66,8	3564
2	37,5	221
3	52,4	659
4	40,0	216
5	59,2	1597
6	39,4	578

Tabell 15. Skattad procentuell andel svarande fördelat på Utbildning x Vistelsetid i Sverige

Kategori	Svarsandel %	Antal svar
1	51,5	440
2	59,2	1545
3	71,0	675
4	76,3	1125
5	43,8	117
6	49,6	174
7	48,0	106
8	50,1	478
9	36,5	318
10	50,9	855
11	56,2	333
12	65,5	669

Svarsandelen varierar en del mellan kategorierna för alla hjälpvariabler, utom studiestöd, där skillnaden är liten. Det gör variabeln lämplig enligt kriterium 1.

Samvariation med målvariabler

I undersökningen ingår ett stort antal målvariabler och det är inte möjligt att hitta hjälpvariabler som samvarierar med alla dessa.

Vi bedömer att alla hjälpvariabler som enligt analysen är relevanta också kommer att samvariera med många målvariabler. Därför gör vi ingen särskild analys av denna samvariation.

Avgränsning av redovisningsgrupper

Om hjälpvariabeln avgränsar viktiga redovisningsgrupper kan kvaliteten bli bättre i dessa grupper. Framför allt blir skattningarna säkrare om hjälpvariabeln väl avgränsar redovisningsgruppen enligt kriterium 3.

Kalibreringsestimatoren ger konsistenta skattningar i den meningen att estimatören ger exakta skattningar för utnyttjade registertotaler. Det är därför viktigt att vid val av hjälpvariabler fundera på vilka skattningar man vill få konsistenta.

Flera hjälpvariabler avgränsar redovisningsgrupper och är också representerade i hjälpvektorn.

Teknisk beskrivning av urval och estimation

Vi har en population U bestående av N personer. De parametrar vi är intresserade av är vanligtvis funktioner av två totaler $Y = \sum_U y_k$ och

$Z = \sum_U z_k$, där y_k är värdet på variabel y för person k och z_k värdet på en annan variabel för samma person. Ofta är y (och även z) en dikotom variabel, d.v.s.

$$y_k = \begin{cases} 1 & \text{om person } k \text{ har studerade egenskap} \\ 0 & \text{för övrigt} \end{cases} \quad (1)$$

Vanligtvis är vi också intresserade av parametrar för redovisningsgrupper. Låt oss benämna dessa $U_1, \dots, U_d, \dots, U_D$, där $U = \bigcup_{d=1}^D U_d$. Totalen för redovisningsgrupp d kan skrivas

$$Y_d = \sum_U y_{dk} \quad (2)$$

$$\text{där } y_{dk} = \begin{cases} y_k & \text{för } k \in U_d \\ 0 & \text{för övrigt} \end{cases}$$

Z_d bildas på likartat sätt.

En generell parameter för redovisningsgrupp d (d kan också avse hela populationen) kan skrivas $P_d = C \frac{Y_d}{Z_d}$, där C är en konstant.

Den vanligaste parametern är en procentuell andel, som erhålles när $C = 100$ och $z_k = 1$ för alla k , och y är definierad enligt (1). Om vi låter

N_d vara antalet personer i redovisningsgrupp d , då kan parametern skrivas

$$P_d = 100 \frac{\sum_U y_{dk}}{N_d} \quad (3)$$

Vi drar ett obundet slumpmässigt urval s_h av storleken n_h från stratum h ($h = 1, \dots, H$) men p.g.a. övertäckning och bortfall har vi endast svarsmängden r_h av storleken m_h att utföra beräkningarna på. Storleken på stratum h ger vi beteckningen N_h .

Den konventionella estimatören (för Y_d), har följande form:

$$\hat{Y}_d = \sum_{h=1}^H \frac{N_h}{m_h} \sum_{r_h} y_{dk} \quad (4)$$

I estimator (4) används ingen ytterligare hjälpinformation än stratifieringsinformationen.

I syfte att erhålla en estimator med mindre urvalsosäkerhet och bortfallsskevhet än estimator (4) utnyttjar vi hjälpinformation också i estimationen. Vi bildar en hjälpvektor \mathbf{x}_k , som anger till vilka kategorier av

Kön x ålder + Civilstånd + Bakgrund + Hushållstyp + Nuts2 x över/under medianinkomsten + Inkomstdeciler + Ek. standard + Sjuk- och aktivitetsersättning + Studiestöd + Pension + Födelseregion + Områdestyp + Valdeltagande x Vistelsetid i Sverige + Utbildning x Vistelsetid i Sverige

som person k tillhör. Från register framställer vi hjälptotalerna $\sum_{U_d} \mathbf{x}_k$. Vi utnyttjar denna hjälpinformation i en kalibreringsestimator.

Kalibreringsestimatören för totalen Y_d har följande utseende:

$$\hat{Y}_{wd} = \sum_r d_k^* g_k y_{dk} \quad (5)$$

där

$$d_k^* = d_k \cdot f_k = 1/(\pi_k \hat{\theta}_k) \text{ för } k \in r$$

Vikten d_k justeras i två steg: först för bortfall med en modell som skattar svarssannolikheterna och sedan med kalibrering för att öka precisionen i viktiga redovisningsgrupper som inte sammanfaller med den ursprungliga urvalsdesignen (som kan vara t.ex. stratifierat OSU). Vi använder följande beteckningar för objekt k

π_k = inklusionssannolikheten

$\hat{\theta}_k$ = den skattade svarssannolikheten genererad från en

(svarshomogenitets) SHG-modell som antar att s kan delas upp i icke-överlappande grupper där det antas att personer i samma grupp svarar med samma sannolikhet och oberoende av varandra

$d_k = 1/\pi_k$ = designvikten

$f_k = 1/\hat{\theta}_k$ = bortfallsvikten som beror på den valda SHG-modellen
 g_k = justeringsfaktorn som beror på kalibreringen genomförd med den valda hjälpinformationen

och

$$g_k = 1 + (\sum_U \mathbf{x}_k - \sum_r d_k^* \mathbf{x}_k)' (\sum_r d_k^* \mathbf{x}_k \mathbf{x}_k')^{-1} \mathbf{x}_k \quad (6)$$

Vid skattning av en parameter av typen $P_d = C \frac{Y_d}{Z_d}$ skattas respektive total med hjälp av kalibreringsvikterna $d_k^* g_k$.

Referenser

Särndal C.-E. & Lundström S. (2005). *Estimation in Surveys with Nonresponse*. New York: Wiley